

УДК 657.375:502.131.1

Чабанюк О. М.,

odarka2010@meta.ua, ORCID ID: 0000-0003-0884-3515,

Researcher ID: G-7875-2019,

к.е.н., доц., доцент кафедри обліку, контролю, аналізу та оподаткування, Львівський торговельно-економічний університет, м. Львів,

с.н.с. лабораторії товарознавчих та економічних досліджень Львівського науково-дослідного інституту судових експертиз Міністерства юстиції України, м. Львів

Лобода Н. О.,

loboda.lviv@gmail.com, ORCID ID: 0000-0003-3522-8139,

Researcher ID: AАН-6118-2019,

к.е.н., доц., доцент кафедри обліку, аналізу і контролю, Львівський національний університет ім. Івана Франка, м. Львів

ОРГАНІЗАЦІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ЯК БАЗИС ФОРМУВАННЯ ПРОЗОРОЇ СИСТЕМИ ЗВІТНОСТІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Анотація. У статті здійснено комплексний аналіз трансформації ролі бухгалтерського обліку в умовах глобалізації, цифровізації та підвищення суспільних очікувань щодо корпоративної відповідальності. Обґрунтовано, що сучасний бухгалтерський облік перестає обмежуватися лише фіксацією фінансових операцій і стає стратегічним інструментом управлінської підтримки, здатним забезпечувати всебічне інформаційне забезпечення прийняття рішень та оцінювання впливу діяльності підприємств на економічні, соціальні та екологічні аспекти відповідно до ESG-критеріїв (Environmental, Social, Governance). Розглянуто сучасні наукові підходи вітчизняних та зарубіжних дослідників щодо інтеграції фінансових і нефінансових показників у систему бухгалтерського обліку та формування прозорої звітності сталого розвитку. Проаналізовано питання удосконалення облікових систем, впровадження цифрових технологій та аналітичних платформ, а також адаптації методології обліку до міжнародних стандартів ESRS та ISSB, що дозволяє підвищити порівнянність і достовірність інформації для широкого кола зацікавлених сторін. Досліджено організаційні аспекти інтегрованого обліку, який поєднує класичні фінансові методи з оцінкою ESG-показників, та виокремлено ключові напрями трансформації облікової системи: інституціоналізація ESG-компонентів у облікову політику, персоналізація відповідальності за формування та верифікацію даних, координація між бухгалтерською службою, екологічними та соціальними підрозділами, удосконалення процедур внутрішнього контролю та аудиту. Отримані результати свідчать, що інтеграція фінансових і нефінансових показників у єдину систему обліково-аналітичного забезпечення управління сприяє підвищенню прозорості, достовірності та стратегічної цінності інформації, оптимізації використання ресурсів, зміцненню довіри стейкхолдерів та формуванню довгострокової стійкості підприємств. Запропоновані підходи дозволяють формувати високоякісну, надійну та порівнянну звітність сталого розвитку, що відповідає сучасним вимогам бізнес-середовища, міжнародним стандартам та очікуванням широкого кола користувачів інформації.

Ключові слова: організація обліку, звітність сталого розвитку, облікова політика, ESG-показники, бухгалтерський облік, стратегічне управління, нефінансова інформація, корпоративна відповідальність, цифрові технології.

Chabaniuk O. M.,

odarka2010@meta.ua, ORCID ID: 0000-0003-0884-3515,

Researcher ID: G-7875-2019,

Ph.D, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Accounting, Control, Analysis and Taxation, Lviv University of Trade and Economics, Lviv,

Senior Researcher, Laboratory of Commodity and Economic Research, Lviv Research Institute of Forensic Expertise, Ministry of Justice of Ukraine, Lviv

Loboda N. O.,

loboda.lviv@gmail.com, ORCID ID: 0000-0003-3522-8139,

Researcher ID: AАН-6118-2019

Ph.D, Associate Professor, Associate Professor of the Department Accounting, Analysis and Control, Ivan Franko National University of Lviv, Lviv

ORGANIZATION OF ACCOUNTING AS THE BASIS FOR FORMING A TRANSPARENT SUSTAINABLE DEVELOPMENT REPORTING SYSTEM

Abstract. *The article provides a comprehensive analysis of the transformation of the role of accounting in the context of globalization, digitalization, and increasing public expectations of corporate responsibility. It is substantiated that modern accounting is no longer limited to recording financial transactions and is becoming a strategic management support tool capable of providing comprehensive information support for decision-making and assessing the impact of enterprise activities on economic, social, and environmental aspects in accordance with ESG criteria (Environmental, Social, Governance). Modern scientific approaches of domestic and foreign researchers to the integration of financial and non-financial indicators into the accounting system and the formation of transparent sustainable development reporting are considered. The issues of improving accounting systems, implementing digital technologies and analytical platforms, as well as adapting accounting methodologies to international ESRS and ISSB standards are analyzed, which allows increasing the comparability and reliability of information for a wide range of stakeholders. The organizational aspects of integrated accounting, which combines classical financial methods with the assessment of ESG indicators, were studied, and key areas of transformation of the accounting system were identified: institutionalization of ESG components in accounting policy, personification of responsibility for data formation and verification, coordination between the accounting service, environmental and social departments, improvement of internal control and audit procedures. The results obtained indicate that the integration of financial and non-financial indicators into a single system of accounting and analytical management support contributes to increasing transparency, reliability and strategic value of information, optimizing resource use, strengthening stakeholder trust and forming long-term sustainability of enterprises. The proposed approaches allow for the formation of high-quality, reliable and comparable sustainable development reporting that meets modern requirements of the business environment, international standards and expectations of a wide range of information users.*

Keywords: accounting organization, sustainability reporting, accounting policy, ESG-indicators, accounting, strategic management, non-financial information, corporate responsibility, digital technologies.

JEL Classification: M41, M14, G32, Q56

DOI: <https://doi.org/10.32782/2522-1205-2026-86-14>

Постановка проблеми. У сучасних умовах глобалізації, діджиталізації та зростання суспільних очікувань щодо корпоративної відповідальності традиційна роль бухгалтерського обліку значно трансформується. Він перестає обмежуватися лише відображенням фінансових показників і дедалі більше охоплює екологічні, соціальні та управлінські аспекти діяльності організацій. Ці зміни обумовлюють розширення облікової парадигми та формування звітності сталого розвитку як ключового інструменту забезпечення прозорості та інформативності для учасників економічної діяльності та зацікавлених сторін.

Звітність сталого розвитку виступає формою нефінансової звітності, яка доповнює традиційні фінансові дані та дозволяє комплексно оцінювати вплив діяльності підприємств на суспільство, довкілля та довгострокові ризики. Ефективне формування такої звітності неможливе без належно організованої системи бухгалтерського обліку, здатної забезпечувати систематичний збір, узагальнення, контроль та представлення інформації на високому науковому та професійному рівні [1].

У цьому контексті організація бухгалтерського обліку виступає фундаментом для створення прозорої системи звітності сталого розвитку, що задовольняє інформаційні потреби широкого кола користувачів – від менеджерів і власників підприємств до інвесторів, партнерів та суспільства

в цілому. Такий підхід дозволяє забезпечити достовірність, системність і стратегічну цінність інформації, необхідної для прийняття обґрунтованих управлінських рішень та формування довгострокової стійкості організацій [2]. Саме тому актуальними залишаються питання ефективної організації інтегрованого бухгалтерського обліку та побудови прозорої звітності сталого розвитку.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми організації бухгалтерського обліку та формування звітності сталого розвитку привертають увагу як вітчизняних, так і зарубіжних науковців.

Вітчизняні дослідження акцентують увагу на **інтеграції цілей сталого розвитку в систему бухгалтерського обліку** та трансформації професійної ролі бухгалтера. Так, Ю. Серпенінов, І. Макаренко, Р. Фомінов та С. Макаренко [3] обґрунтували, що цілі сталого розвитку є важливим чинником удосконалення системи бухгалтерського обліку, оскільки зумовлюють **розширення його інформаційних меж** і включення екологічних та соціальних показників до складу звітності. Вчені Т. Косташ, А. Михалків та Н. Кудлаєва [4] розглядають адаптацію бухгалтерських систем до стандартів сталого розвитку через **впровадження нових стратегій ведення обліку та інтеграцію фінансової й нефінансової інформації**. О. Панченко [5] зазначає, що бухгалтер виступає не лише виконавцем облікових процедур, а й **стратегічним учасником реалізації**

цілей сталого розвитку на рівні підприємства, що потребує розширення компетентностей у сфері ESG-звітності та цифрових технологій.

Зарубіжні дослідження підтверджують важливість **інтеграції нефінансової інформації у систему обліку**. David Teh та Tehmina Khan [6] наголошують на необхідності **мультидисциплінарного підходу до сталого обліку**, що охоплює фінансові, управлінські та корпоративні виміри для підтримки стратегічного управління. Aria Farah Mita та Paulo Gonzales da Cruz [7] зазначають про вплив нормативного тиску та очікувань стейкхолдерів на впровадження практик сталого обліку. Дослідження Nori Handayani [8] демонструє актуальність інтеграції ESG-показників у фінансову звітність. Chiara Mio, Marisa Agostini і Francesco Scarpa [9] розглядають міжнародні підходи до звітності зі сталого розвитку і концепції **подвійної суттєвості**, важливої для адаптації облікових систем до стандартів ESRS та ISSB.

Постановка завдання. У сучасних умовах розвитку економіки, глобалізації та підвищення конкуренції роль бухгалтерського обліку виходить за межі традиційної функції простого реєстру фінансових операцій [10]. Бухгалтерський облік трансформується у комплексну систему стратегічної інформаційної підтримки підприємства, яка забезпечує своєчасне і достовірне відображення економічної діяльності та є інструментом прийняття управлінських рішень [11].

Особливої актуальності набуває прозора та достовірність звітності сталого розвитку, яка інтегрує як фінансові, так і нефінансові показники, оцінюючи вплив діяльності організації на економічні, соціальні та екологічні аспекти відповідно до ESG-критеріїв (Environmental, Social, Governance). Така звітність дозволяє не лише відстежувати фінансові результати, а й оцінювати ефективність соціальної відповідальності, екологічної безпеки та корпоративного управління.

Проте класичні підходи до бухгалтерського обліку часто не забезпечують адекватного відображення нефінансових аспектів діяльності підприємства. Це створює труднощі у формуванні узгодженої, порівнянної та достовірної інформації для внутрішніх та зовнішніх користувачів, зокрема інвесторів, партнерів та громадськості. Виникає необхідність у розробленні та впровадженні інтегрованих облікових систем, які поєднують точність фінансового обліку та аналітику нефінансових показників, сприяють прозорості звітності та підвищують ефективність управлінських рішень.

Ключовою метою дослідження є визначення організаційних та методологічних основ

бухгалтерського обліку як базису формування прозорої системи звітності сталого розвитку, яка здатна забезпечити:

- **комплексне відображення економічних, соціальних та екологічних показників**, що дозволяє всебічно оцінювати вплив діяльності підприємства;

- **достовірність, системність та узгодженість інформації** для внутрішніх та зовнішніх користувачів, що підвищує довіру до фінансової та нефінансової звітності;

- **стратегічну підтримку прийняття рішень та управління ресурсами** в контексті довгострокової стійкості підприємства, забезпечуючи ефективне планування та контроль над економічними, соціальними та екологічними ризиками;

- **адаптацію облікових стандартів до специфіки сучасного бізнесу**, включаючи інтеграцію міжнародного досвіду та інноваційних аналітичних інструментів для оцінювання результативності підприємства у динамічному середовищі.

Виклад основного матеріалу дослідження. Бухгалтерський облік традиційно визначається як систематизована сукупність процедур збирання, реєстрації, узагальнення, контролю та представлення інформації про економічні операції та фінансовий стан підприємства. Основна функція обліку полягає у забезпеченні достовірної інформації, яку використовують внутрішні та зовнішні користувачі для оцінювання ефективності діяльності організації, прийняття управлінських рішень та формування стратегічних перспектив [12].

Звітність сталого розвитку виступає специфічною формою нефінансової звітності та інтегрується в систему бухгалтерського обліку, причому її прозорість і достовірність безпосередньо залежать від ефективності інтегрованої облікової системи підприємства.

Комплексна система, що поєднує фінансові та нефінансові показники, створює методологічну основу для формування високоякісної інформації про ESG-аспекти діяльності організації. **У цьому контексті зростає роль нефінансових показників, які відображають соціальні, екологічні та управлінські аспекти діяльності підприємства. Ці показники формуються на основі ESG-критеріїв: E (Environmental) – екологія; S (Social) – соціальна відповідальність; G (Governance) – управління, що визначають напрями оцінювання корпоративної відповідальності та стійкості організації** (табл. 1).

Концептуальні підходи ESG та індикатори для оцінювання сталого розвитку підприємства

Назва критерію	Сфера оцінювання	Приклади показників
E – Environmental (Екологічні критерії)	Вплив діяльності компанії на довкілля	Викиди CO ₂ , енергоспоживання, використання водних ресурсів, управління відходами, застосування відновлюваних джерел енергії
S – Social (Соціальні критерії)	Вплив на працівників та суспільство	Умови праці, забезпечення рівності та недискримінації, дотримання прав людини, охорона праці, соціальні проекти та ініціативи
G – Governance (Корпоративне управління)	Система управління та контролю компанією	Прозорість фінансової та нефінансової звітності, антикорупційна політика, дотримання етичних норм, незалежність ради директорів, структура корпоративного управління

Джерело: складено на основі [11, 13-15]

ESG-концепція передбачає оцінювання впливів і ризиків, пов'язаних із екологічними, соціальними та управлінськими аспектами діяльності підприємства, забезпечуючи комплексну основу для стратегічного управління.

Інтеграція класичного бухгалтерського обліку з компонентами нефінансового обліку формує цілісну інформаційну систему, яка **узгоджує фінансові та нефінансові показники, підвищує достовірність звітності та створює основу для стратегічного управління підприємством у контексті сталого розвитку**. Основні функції та ефекти такої інтеграції представлені на рис. 1.

Отже, реалізація комплексного підходу до бухгалтерського обліку в умовах сталого розвитку забезпечує синергію між класичними фінансовими методами та сучасними практиками нефінансового оцінювання. Вона дозволяє підприємству не лише фіксувати економічні результати, а й оцінювати власний вплив на суспільство та довкілля, формуючи прозору, достовірну та порівнянну інформацію для стейкхолдерів.

Ключовим аспектом цього підходу є трансформація ролі бухгалтерського обліку із традиційного інструменту контролю та реєстрації фінансових потоків у стратегічний механізм управлінської підтримки. Інтегрована облікова система дозволяє:

- ✓ **формувати аналітичну основу для прийняття рішень**, що враховує як фінансові, так і нефінансові ризики та можливості;
- ✓ **підтримувати процес стратегічного планування**, орієнтованого на довгострокову стійкість організації та реалізацію ESG-цілей;
- ✓ **забезпечувати взаємодію зі стейкхолдерами** на принципах прозорості та підзвітності, що сприяє зміцненню довіри інвесторів, партнерів та суспільства;
- ✓ **оптимізувати управління ресурсами**, враховуючи ефективність використання енергетичних,

матеріальних та людських ресурсів, а також соціальні та екологічні наслідки діяльності.

Організаційний напрям удосконалення бухгалтерського обліку в умовах імплементації концепції сталого розвитку передбачає системну трансформацію внутрішньої архітектури облікової системи підприємства, що охоплює нормативне закріплення ESG-компонентів, перерозподіл функціональної відповідальності, формалізацію процедур внутрішнього контролю та інтеграцію нефінансових показників у процес формування звітності. Йдеться не лише про розширення інформаційного наповнення звітів, а про **інституціоналізацію показників екологічного, соціального та управлінського характеру в межах облікової політики** як базового регламентуючого документа, що визначає методологію визнання, оцінювання, документування та розкриття інформації.

Облікова політика підприємства має бути доповнена положеннями, які регламентують порядок обліку екологічних витрат, резервування зобов'язань з відновлення довкілля, оцінювання кліматичних ризиків, відображення соціальних інвестицій та витрат на розвиток людського капіталу [12]. Відповідні положення мають бути узгоджені з міжнародними підходами до формування звітності сталого розвитку, зокрема з вимогами International Sustainability Standards Board та методичними рекомендаціями Global Reporting Initiative, що забезпечує порівнянність, релевантність і прозорість розкриття інформації для широкого кола стейкхолдерів. **Включення ESG-компонента до Наказу про облікову політику формує нормативну основу для інтеграції фінансових і нефінансових показників у єдину систему обліково-аналітичного забезпечення управління (рис. 2).**

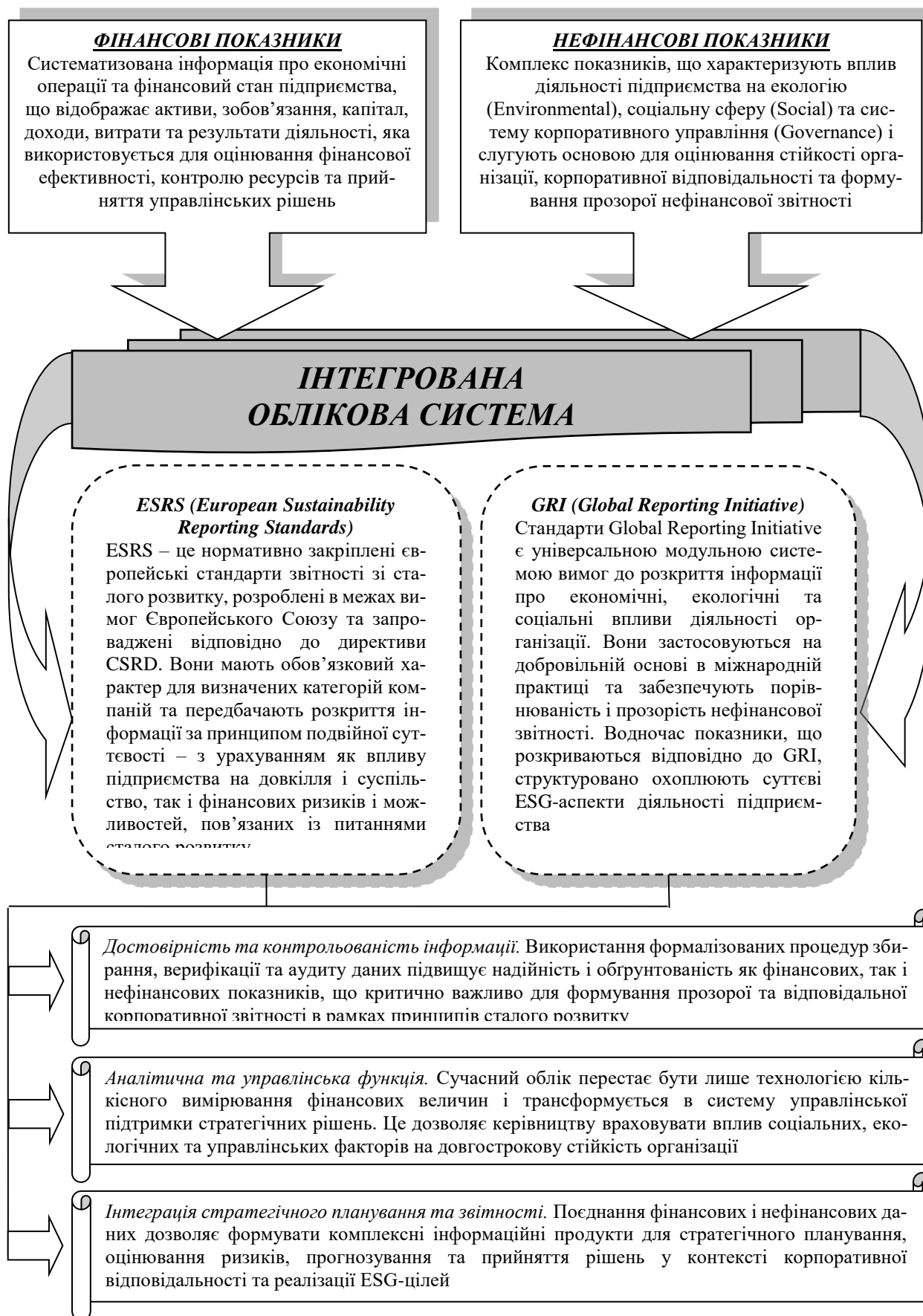

Рис. 1. Системна інтеграція фінансового та нефінансового обліку як інструмент забезпечення сталого розвитку підприємства

Джерело: складено на основі [2, 11, 13–14]

(Витяг)

НАКАЗ
ПРО ОБЛІКОВУ ПОЛІТИКУ ПІДПРИЄМСТВА Й ОРГАНІЗАЦІЮ
БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

м. Львів

«02» січня 2026 р.

Підприємство

ТзОВ «Рубікон»

Організаційно-правова форма

Товариство з обмеженою відповідальністю
юридична

Ознака особи

м. Львів, вул. Стуса, 15

Територія

РОЗДІЛ 2. МЕТОДИКА ОБЛІКУ

Облік показників сталого розвитку

- 5.1. Підприємство здійснює облік екологічних витрат, зобов'язань з відновлення довкілля, соціальних інвестицій та витрат на розвиток персоналу з використанням окремих аналітичних рахунків.
- 5.2. Забезпечення за екологічними зобов'язаннями визнаються відповідно до принципу обачності з урахуванням оцінених майбутніх витрат.
- 5.3. Інформація щодо викидів, використання енергоресурсів та соціальних програм формується відповідальними підрозділами та підлягає внутрішній верифікації.
- 5.4. Розкриття ESG-показників здійснюється у складі фінансової та нефінансової звітності відповідно до міжнародних стандартів.

Рис. 2. Витяг з Наказу про облікову політику підприємства

Джерело: авторська розробка

Важливою складовою організаційної трансформації є визначення центрів відповідальності за формування та верифікацію нефінансових показників. Персоніфікація відповідальності забезпечує належний рівень контролю за достовірністю первинних даних щодо обсягів викидів, використання ресурсів, витрат на охорону праці, соціальних програм і корпоративного управління. Бухгалтерська служба виконує методологічну та узагальнювальну функцію, екологічні підрозділи відповідають за кількісні параметри впливу на довкілля, служба управління персоналом акумулює інформацію щодо соціального розвитку, а підрозділ внутрішнього аудиту здійснює контроль повноти й достовірності даних. **Міжфункціональна взаємодія формує єдиний інформаційний простір підприємства та мінімізує ризики фрагментарності або дублювання інформації.**

Для наочності організаційної моделі взаємодії підрозділів у процесі формування ESG-звітності наведено рис. 3, який ілюструє скоординовану роботу керівництва, бухгалтерської служби, екологічних та соціальних підрозділів, а також підрозділу внутрішнього аудиту у забезпеченні достовірності та прозорості нефінансової інформації.

Висновки і перспективи подальших досліджень у даному напрямку. За результатами проведеного дослідження можна зробити висновок, що організація бухгалтерського обліку виступає фундаментальною умовою формування прозорої системи звітності сталого розвитку, оскільки саме вона забезпечує системність, достовірність, узго-дженість і своєчасність інформації, необхідної для повного розкриття впливу діяльності підприємства на економічні, екологічні та соціальні аспекти. Інтеграція стандартів сталого розвитку у систему обліку та фінансової звітності є стратегічно важливим процесом, що дозволяє забезпечити комплексне оцінювання ефективності діяльності організації, поєднати фінансову результативність із соціально-екологічною відповідальністю та підвищити довіру ключових учасників ринку.

Для успішної реалізації цієї інтеграції необхідним є комплексний підхід, що включає адаптацію організаційної структури, модернізацію методологій обліку, впровадження сучасних інформаційних технологій та систематичну підготовку персоналу.

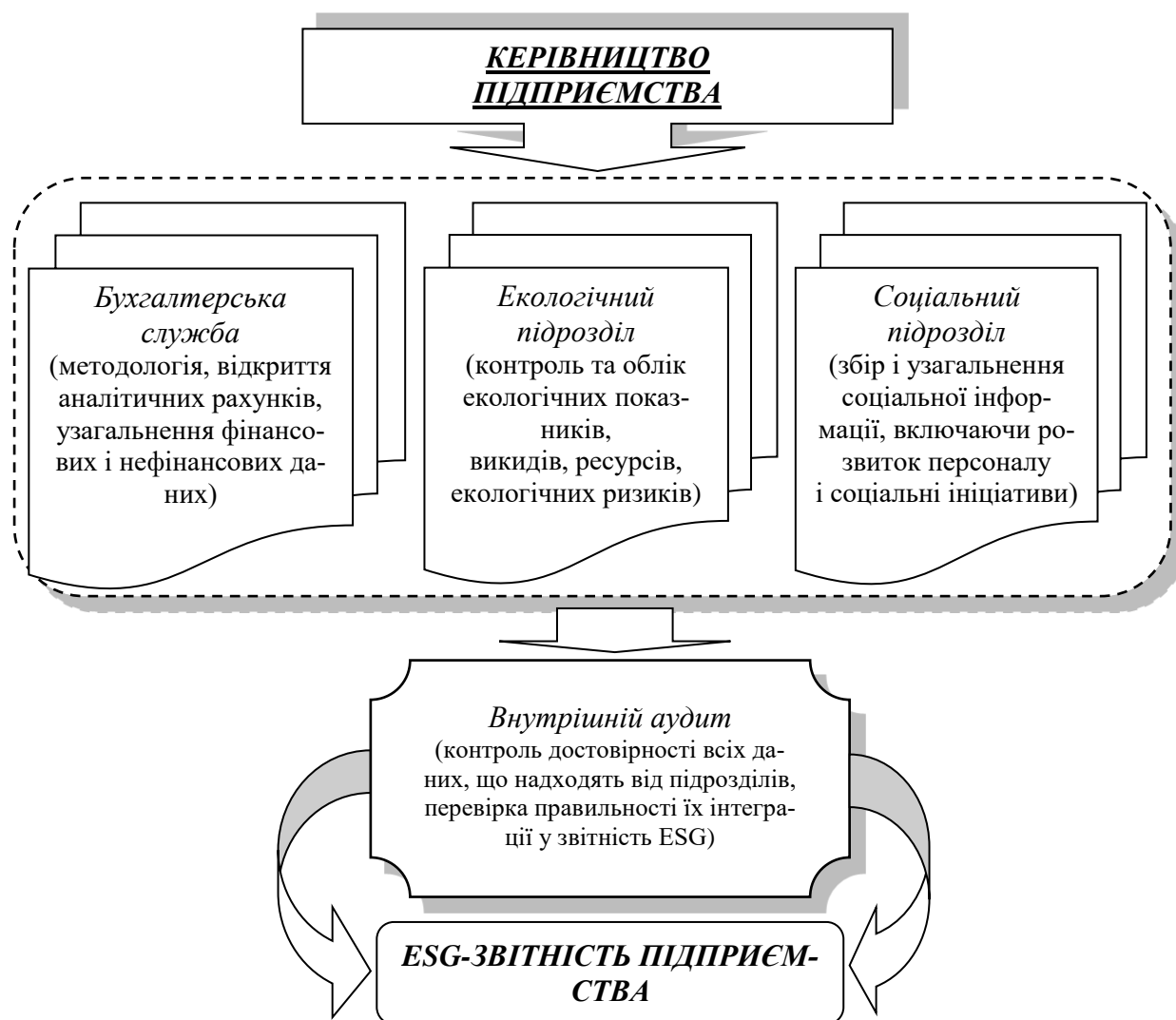

Рис. 3. Організаційна модель інтеграції ESG-показників у систему бухгалтерського обліку
Джерело: авторська розробка

ЛІТЕРАТУРА

1. Лобода Н. О., Чабанюк О. М. Бухгалтерський облік: у схемах і таблицях : навч. посібник. 2-ге вид. К. : Вид-во «АЛЕРТА», 2024. 217 с.

2. Чабанюк О. М., Лобода Н. О., Кузьмінська К. І. Бухгалтерський облік та прикладні програмні рішення. BAS бухгалтерія : навч. посібник. К. : Вид-во «АЛЕРТА», 2024. 234 с.

3. Серпенінова Ю., Макаренко І., Фомінов Р., Макаренко С. Цілі сталого розвитку як фактор удосконалення системи бухгалтерського обліку. *Acta Academiae Beregsasiensis. Economics*. 2024. № 6. DOI: 10.58423/2786-6742/2024-6-373-391

4. Косташ Т. В., Михалків А. А., Кудлаєва Н. В. Адаптація бухгалтерських систем до стандартів сталого розвитку: нові стратегії ведення обліку. *Ефективна економіка*. 2024. № 9. DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.9.39>

5. Панченко О. Роль бухгалтера в досягненні цілей сталого розвитку. *Сталий розвиток економіки*. 2025. № 1 (52). URL: <https://economdevelopment.in.ua/index.php/journal/article/view/1176>

6. Teh D., Khan T. Sustainability-focused accounting, management, and governance research: a bibliometric analysis. *Sustainability*. 2024. Vol. 16 (23). URL: <https://www.mdpi.com/2071-1050/16/23/10435>

7. Paulo Gonzales da Cruz, Aria Farah Mita. Sustainability accounting and reporting in the banking sector: a systematic literature review. *Journal of Social Commerce*. 2025. Vol. 5. DOI: <https://doi.org/10.56209/jommerce.v5i4.203>

8. Nopi Handayani. Sustainable Accounting in the ESG Era: A Literature Review on the Integration of Environmental, Social, and Governance Aspects in Financial Reporting. *Count : Journal of Accounting, Business and Management*. 2025. Vol. 2, № 4. DOI: <https://doi.org/10.61677/count.v2i4.562>

9. Mio C., Agostini M., Scarpa F. Sustainability reporting: Conception, international approaches and double materiality in action. *Palgrave Macmillan Cham*. 2024. URL: <https://doi.org/10.1007/978-3-031-58449-7>

10. Medynska, T., Loboda, N., Nohinova, N., Oliynyk, N., Borutska, Y. Optimization of ecological taxation: Role in the formation of environmental

protection budgets. *International Journal of Environmental Impacts*. 2024. Vol. 7. № 1. P. 17–23. URL: <https://www.iieta.org/journals/ijeipaper/10.18280/ijeipaper.070102>

11. Чабанюк О. М., Лобода Н. О. Основні принципи концепції сталого розвитку. *Сталий розвиток країни в рамках Європейської інтеграції*: матеріали всеукраїнської наук.-практ. конф. (07 листопада 2019 р.). Житомир: Житомирська політехніка, 2019. С. 64–65.

12. Костишина М. Т., Киричук У. М., Лобода Н. О., Демко М. Я. Організація обліку: навч. посібник. Львів: Вид-во ЛДФА, 2011. 192 с.

13. Чабанюк О. М., Лобода Н. О. Екологічний аудит та його організація у напрямі сталого розвитку суспільства. *Механізми забезпечення сталого розвитку економіки: проблеми, перспективи, міжнародний досвід*: матер. I Міжнар. наук.-практ. конф. (23 квітня 2020 р.). Х.: ХДУХТ, 2020. С. 187–188. URL: <https://repo.btu.kharkiv.ua/server/api/core/bitstreams/5f72d2cd-3dd5-4621-88dae17244b64459/content>

14. Про схвалення Стратегії запровадження підприємствами звітності із сталого розвитку: Розпорядження КМУ від 18.10.2024 р. № 1015-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1015-2024-%D1%80#Text>

15. Лобода Н. О., Чабанюк О. М., Стаднюк Х. А. Екологічний аудит як функція сталого розвитку: аналітичний дискурс. *Сталий розвиток країни в рамках європейської інтеграції*: зб. тез доп. всеукр. наук.-практ. конф. (12 листопада 2020 р.). Житомир, 2020. С. 65–66. URL: <https://conf.ztu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/12/65-1.pdf>

REFERENCES

1. Loboda, N. O. and Chabaniuk, O. M. (2024), *Bukhhalterskyi oblik: u skhemakh i tablytsiakh*: navch. posibnyk. 2-he vyd., Vyd-vo «ALERTA», K., 217 s.

2. Chabaniuk, O. M., Loboda, N. O. and Kuzminska, K. I. (2024), *Bukhhalterskyi oblik ta prykladni prohramni rishennia*. BAS bukhhalteriia: navch. posibnyk, Vyd-vo «ALERTA», K., 234 s.

3. Serpeninova, Yu., Makarenko, I., Fominov, R. and Makarenko, S. (2024), *Tsili staloho rozvytku yak faktor udoskonalennia systemy bukhhalterskoho obliku*, *Acta Academiae Beregsiensis. Economics*, № 6, DOI: 10.58423/2786-6742/2024-6-373-391

4. Kostash, T. V., Mykhalkiv, A. A. and Kudlaieva, N. V. (2024), *Adaptatsiia bukhhalterskykh system do standartiv staloho rozvytku: novi stratehii vedennia obliku*, *Efektivna ekonomika*, № 9, DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.9.39>

5. Panchenko, O. (2025), *Rol bukhhaltera v dosiahnenni tsilei staloho rozvytku*, *Stalyi rozvytok ekonomiky*, № 1 (52), available at: <https://economdevelopment.in.ua/index.php/journal/article/view/117>

6. Teh D. and Khan T. (2024), *Sustainability-focused accounting, management, and governance research: a bibliometric analysis*, *Sustainability*, vol. 16

(23), available at: <https://www.mdpi.com/2071-1050/16/23/10435>

7. Paulo Gonzales da Cruz and Aria Farah Mita (2025), *Sustainability accounting and reporting in the banking sector: a systematic literature review*, *Journal of Social Commerce*, vol. 5, DOI: <https://doi.org/10.56209/jommerce.v5i4.203>

8. Nopi Handayani (2025), *Sustainable Accounting in the ESG Era: A Literature Review on the Integration of Environmental, Social, and Governance Aspects in Financial Reporting*, *Count: Journal of Accounting, Business and Management*, vol. 2, № 4, DOI: <https://doi.org/10.61677/count.v2i4.562>

9. Mio, C., Agostini, M. and Scarpa, F. (2024), *Sustainability reporting: Conception, international approaches and double materiality in action*, *Palgrave Macmillan Cham*, available at: <https://doi.org/10.1007/978-3-031-58449-7>

10. Medynska, T., Loboda, N., Nohinova, N., Oliynyk, N. and Borutska, Y. (2024), *Optimization of ecological taxation: Role in the formation of environmental protection budgets*, *International Journal of Environmental Impacts*, vol. 7, № 1, p. 17–23, available at: <https://www.iieta.org/journals/ijeipaper/10.18280/ijeipaper.070102>

11. Chabaniuk, O. M. and Loboda, N. O. (2019), *Osnovni pryntsyipy kontseptsiy staloho rozvytku*, *Stalyi rozvytok krainy v ramkakh Yevropeiskoi intehratsii*: materialy vseukrainskoi nauk.-prakt. konf. (07 lystopada 2019 r.), Zhytomyrska politekhnika, Zhytomyr, p. 64–65.

12. Kostyshyna, M. T., Kyrychuk, U. M., Loboda, N. O. and Demko, M. Ya. (2011), *Orhanizatsiia obliku: navch. posibnyk*, Vyd-vo LDFA, Lviv, 192 p.

13. Chabaniuk, O. M. and Loboda, N. O. (2020), *Ekolohichniy audyt ta yoho orhanizatsiia u napriami staloho rozvytku suspiilstva*, *Mekhanizmy zabezpechennia staloho rozvytku ekonomiky: problemy, perspektivy, mizhnarodnyi dosvid*: mater. I Mizhnar. nauk.-prakt. konf. (23 kvitnia 2020 r.), KhDUKhT, Kh., p. 187–188, available at: <https://repo.btu.kharkiv.ua/server/api/core/bitstreams/5f72d2cd-3dd5-4621-88dae17244b64459/content>

14. *Pro skhvalennia Stratehii zaprovadzhennia pidpriemstvamy zvitnosti iz staloho rozvytku: Rozporiadzhennia KМУ vid 18.10.2024 r. № 1015-r*, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1015-2024-%D1%80#Text>

15. Loboda, N. O., Chabaniuk, O. M. and Stadniuk, Kh. A. (2020), *Ekolohichniy audyt yak funktsiia staloho rozvytku: analitychniy dyskurs*, *Stalyi rozvytok krainy v ramkakh yevropeiskoi intehratsii*: zb. tez dop. vseukr. nauk.-prakt. konf. (12 lystopada 2020 r.), Zhytomyr, s. 65–66, available at: <https://conf.ztu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/12/65-1.pdf>

Стаття надійшла: 17.03.2026

Стаття прийнята: 15.04.2026

Стаття опублікована: 19.05.2026